

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318203038
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5318203038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Ladislava Mejstríka, v právnej veci žalobcu: Mgr. Ing. E. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. E. XXXX/XX, XXX XX V., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s.r.o., Ventúrska 1, 811 01 Bratislava, adresa pre doručovanie: Krasovského 13, 851 01 Bratislava, IČO: 47 232 412, proti žalovanému: O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. T. XXXX/X, XXX XX V., zastúpenému JUDr. Ivou Pavlíkovou, advokátkou so sídlom L. XX, XXX XX X., o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8C/83/2018-162 zo dňa 10. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zdržať sa šírenia akoukoľvek formou štrnástich nepravdivých tvrdení, majúcich povahu tvrdení skutkových, ktoré vyplývajú zo „Žiadosti o opätovné preskúmanie trestnej veci vednej na OR PZ Čadca na základe nových skutočností, súčasné doplnenie trestného oznámenia zo dňa 10.09.2013“, ktorú žalovaný dňa 15.11.2015 doručil Generálnej prokuratúre SR pod č. k. IV/1Gn1472/13. Zároveň zamietol žalobu žalobcu, ktorou žalobca žiadal žalovanému uložiť povinnosť písomne sa žalobcovi ospravedlniť listom s úradne overeným podpisom žalovaného, doručeným žalobcovi na jeho adresu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku v znení vymedzenom v žalobe. Napokon zamietol žalobu žalobcu, ktorý požadoval zaviazat' žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 15.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v rozsahu 100 %.

2. Nárok žalobcu posudzoval podľa § 11, 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka s poukazom na čl. 14, 15, 16, 19, 20 a 21 Ústavy SR.

3. Podľa súdu prvej inštancie občianskoprávna úprava ochrany osobnosti vychádza z druhej hlavy Ústavy SR, najmä z jej článkov 14, 15, 16, 19, 20 a 21. Predmetom ochrany sú imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Na tieto imateriálne hodnoty ľudskej osobnosti, akými sú napríklad meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a podobne, ako aj na hmotnom substráte zachytené prejavy osobnej povahy uvedené v § 12, sa v občianskom práve upínajú osobitné práva. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené

len v rámci celkovej ochrany osobnosti. Predmetom práva na ochranu cti a dôstojnosti je česť občana v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch, jednak vo vzťahu k spoločnosti a jednak vo vzťahu k ostatným spoluobčanom. Ustanovenia § 11 - 16 Občianskeho zákonníka predstavujú všeobecnú občianskoprávnú úpravu ochrany osobnosti od vymedzenia všeobecného osobnostného práva fyzickej osoby demonštratívnym výpočtom čiastkových osobnostných práv cez ustanovenie ich obmedzení až po výpočet prostriedkov ochrany osobnosti pre prípad neoprávnených zásahov objektívne spôsobilých tieto práva ohroziť, resp. porušiť. Základnou hmotnoprávnou podmienkou podľa súdu prvej inštancie pre vznik sankcií za neoprávnené dotýkajúce sa jednotlivých konkrétnych hodnôt osobnosti (§ 13 Občianskeho zákonníka) je objektívna spôsobilosť týchto neoprávnených zásahov narušiť integritu osobnosti. Konanie zasahujúce všeobecne do cti a dôstojnosti fyzickej osoby môže, a to najmä v mediálnej oblasti, spočívať buď v skutkových tvrdeniach alebo v kritike, tzv. hodnotiacich úsudkoch. K porušeniu práva na česť dochádza spravidla takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú nepravdivé. Rovnako však môže byť poskytnutá ochrana cti a iných hodnôt osobnosti i proti difamujúcim skutkovým tvrdeniam, ktoré sú pravdivé najmä vtedy, ak pravdivé tvrdenia sú uvedené takou formou či v takých súvislostiach alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem pravdu skresľujúci, čím pôsobia difamačne. Difamačné pôsobenie tvrdenia je nutné posudzovať podľa celkového dojmu s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých k tvrdeniu došlo. Naopak, každé zverejnenie nepravdivého údaju nemusí znamenať neoprávnený zásah do osobnostných práv. Taký zásah je daný len vtedy, ak existuje medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry príčinná súvislosť a ak tento zásah v konkrétnom prípade presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú nemožno tolerovať. Ak prišlo k neoprávnenému zásahu do cti či dôstojnosti fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť takejto osobe ujmu, dotknutá osoba môže uplatniť právne prostriedky na ochranu. K zásahu do cti a dôstojnosti môže dôjsť rôznymi konaniami či prejavmi. Niektoré nemožno považovať za neoprávnený zásah. Za neoprávnený zásah možno však považovať dokonca aj pravdivé tvrdenie, ak je spôsobilé ohroziť vážnosť fyzickej osoby. Môže ísť napríklad o správu týkajúcu sa intímnej sféry, čo je zároveň i zásahom do súkromia. Ochrana práva na súkromie zahŕňa širokú oblasť týkajúcu sa súkromného života, ako aj intímnej sféry života človeka. Týka sa života v rodine, vzťahov k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom či obdobnom vzťahu. Zásahom do súkromia dochádza aj v dôsledku zásahov do mena a priezviska alebo v dôsledku zásahov do cti a dôstojnosti. Zásahom do práva na súkromie môže dôjsť aj k zásahu do práva na dôstojnosť fyzickej osoby a jej zníženiu jej vážnosti v spoločnosti. Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Z toho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Ochrana osobnosti prináleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva. Z povahy veci vyplýva, že sa týka iba fyzických osôb. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval a ktorej mohol ujmu spôsobiť. Zákon však neposkytuje ochranu pred akýmkoľvek zásahom, ale len proti takým zásahom, ktoré sú neoprávnené. Neoprávnený zásah musí byť zároveň spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Niektoré zásahy, i keď sa zdanlivo javia ako odporujúce objektívnemu právu, nemožno považovať za neoprávnené. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde, ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. Jednou z takýchto okolností je aj výkon zo zákona vyplývajúceho práva alebo plnenie zákonom uloženej povinnosti. Tu dochádza k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem jednotlivcej fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s iným (verejným - vyšším) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. Ide napríklad o prípad, keď je do osobnosti fyzickej osoby zasahované, resp. zasiahnuté v trestnom alebo občianskoprávnom súdnom konaní. V nich, pokiaľ nie sú prekročené zákonom stanovené medze nad individuálnymi záujmami jednotlivých fyzických osôb, do osobnosti ktorých je zasahované, prevláda závažnejší, významnejší a funkčne vyšší zvláštny verejný záujem. Takýto zásah podmienený výkonom iného subjektívneho práva zostáva povoleným. Dokonca aj u niektorých zásahov, aj keď sa prípadne môžu zdanlivo javiť ako odporujúce objektívnemu právu, nejde napriek tomu o zásahy neoprávnené. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je teda vylúčená aj vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného konania a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi. Je nielen právom, ale aj povinnosťou každého, kto sa dozvie o okolnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu tieto skutočnosti orgánom činným v trestnom konaní oznámiť. Na odhaľovaní trestnej činnosti a jej páchatelov je daný verejný záujem celej spoločnosti. Vo vzťahu k určitým kategóriám trestných činov môže porušenie oznamovacej povinnosti dokonca naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu neoznámene trestného činu podľa § 340 Trestného zákona. Na druhej strane zneužitie uvedeného práva v podobne lživého obvinenia iného v úmysle privodiť mu trestné stíhanie je zákonodarcom kvalifikované ako trestný čin krivého obvinenia v zmysle § 345 Trestného zákona. Vzhľadom na uvedené preto

podanie trestného oznámenia, ako aj jeho doplnenie, možno kvalifikovať ako realizáciu výkonu iného subjektívneho práva. Podľa súdu prvej inštancie je potrebné tiež vychádzať z toho, že neoprávneným zásahom do práv chránených ustanoveniami § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka nie sú prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a cieľa je možné považovať za upozornenie, za podnety k riešeniu, žiadosti o objasnenie či prešetrenie určitých okolností, ak boli prednesené v prostredí oprávnenom vec riešiť (Zborník III Najvyššieho súdu, ŠEVT, Praha 1980, strana 174). Neoprávnenosť zásahu je vylúčená vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného konania a ak tento zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi (Zborník III Najvyššieho súdu, ŠEVT, Praha, 1980, strana 196).

Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že k tvrdenému zásahu do osobnostných práv žalobcu malo v danom prípade dôjsť podaním žiadosti žalovaného o opätovné preskúmanie trestnej veci a súčasným doplnením trestného oznámenia zo dňa 10.09.2013 na Generálnu prokuratúru SR dňa 05.11.2015, čo možno vyvodiť z tvrdení žalobcu, ktorý tvrdil nepravdivosť skutkových tvrdení žalovaného, ktoré v uvedenej žiadosti a doplnení trestného oznámenia podaného spoločne s inými osobami uviedol. Podľa tvrdení žalobcu k zásahu malo dôjsť i tým, že uvedené podanie mal žalovaný doručiť spolu s návrhom na odklad exekúcie i do niektorých exekučných spisov, dokonca ho mal šíriť i v mnohých ďalších konaniach. Podľa súdu prvej inštancie súdy všetkých inštancií už v mnohých svojich rozhodnutiach ustálili, že samotná skutočnosť, že žalovaný pred orgánom činným v trestnom konaní uviedol skutočnosti, ktorých výsledkom bolo začatie trestného stíhania, nie je možné kvalifikovať ako konanie, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu. Podanie trestného oznámenia (v danom prípade aj jeho doplnenie) je právom každého občana Slovenskej republiky, pričom občan, ktorý trestné oznámenie podáva, nemá možnosť ovplyvniť a nenesie zodpovednosť za následné konanie a rozhodnutie štátnych orgánov. Tak tomu podľa názoru súdu bolo aj v danom prípade. Podľa súdu prvej inštancie nie je možné žalovanému klásť za vinu a robiť ho zodpovedným z prípadných zásahov do osobnostných práv žalobcu, pokiaľ by k nim v rámci trestného konania naozaj aj došlo. Za zákonnosť trestného stíhania nesú zodpovednosť orgány činné v trestnom konaní, ktoré sú v zmysle zákona povinné posudzovať všetky skutočnosti svedčiace nielen proti osobe, ktorá je trestne stíhaná, ale aj v prospech tejto osoby. To, že orgány činné v trestnom konaní v danom prípade nevyhodnotili všetky skutočnosti náležitým spôsobom a neprihľadli na všetky skutočnosti tak, ako na to poukázal prokurátor Generálnej prokuratúry SR, nemôže zakladať zodpovednosť žalovaného za zásah do osobnostných práv žalobcu, nakoľko žalovaný nemal možnosť nijakým spôsobom konanie týchto orgánov ovplyvniť. Súd prvej inštancie považoval za potrebné poukázať i na to, že žalobca poukazoval na potrebu preukázania nepravdivosti tvrdení žalovaného. Keďže nepravdivé tvrdenie musí byť zároveň neoprávnené, aby súd mohol skúmať neoprávnenosť tvrdenia, musí mať najskôr za preukázanú jeho nepravdivosť. Žalobca podľa súdu prvej inštancie jednak nekonkretizoval dostatočným spôsobom, ktoré tvrdenie žalovaného bolo nepravdivé, ktoré malo difamačný charakter a ktoré malo povahu ohovárania a prečo, jednak k svojim tvrdeniam o nepravdivosti tvrdení žalovaného neoznačil žiadny dôkaz, len stroho všeobecne konštatoval klamlivosť, difamačný charakter, či povahu ohovárania. Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný v žiadnom z konaní nepreukázal pravdivosť svojich tvrdení, pretože neexistuje žiadne rozhodnutie, z ktorého by vyplývalo čo i len náznakom pravdiví obsah tvrdení žalovaného, preto podľa jeho názoru sú klamlivé, difamačné a majú charakter ohovárania. Podľa súdu prvej inštancie to, že orgán činný v trestnom konaní alebo súd nerozhodol v súlade s návrhmi, resp. obranou žalovaného, automaticky nemôže znamenať, že tvrdenia žalovaného sú nepravdivé. Preto pokiaľ žalobca vychádzal pri ustálení nepravdivosti tvrdení žalovaného z právoplatných súdnych, predovšetkým civilných rozhodnutí, tie podľa názoru súdu prvej inštancie nezakladajú právo na ochranu osobnosti. Zároveň však súd prvej inštancie poukázal na to, že žiaden z príslušných orgánov oprávnených zaoberať sa podaním žalovaného neskonštatoval vo svojich rozhodnutiach nepravdivosť tvrdení žalovaného.

Podľa súdu prvej inštancie pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaný šíril tvrdenia uvedené v opakovanom, resp. doplnenom trestnom oznámení, aj po odmietnutí trestného oznámenia, toto svoje tvrdenie nepreukázal. So žalobcom označených dôkazov, a to konkrétne pripojených exekučných spisov, mal súd prvej inštancie zistené len to, že žalovaný v postavení povinného v exekučnom konaní doručil doplnené trestné oznámenie spolu s návrhom na odklad exekúcie len vo vyššie uvedených dvoch exekučných konaniach. Žalovaný podával návrh na odklad exekúcie, s ktorým doručoval i svoje podanie v čase, keď ešte nemal vedomosť o rozhodnutí o uvedenom podaní. Bolo vecou exekučného súdu sa s podaním žalovaného vysporiadať, čo aj urobil a napokon návrhy povinného na odklad exekúcie z uvedeného dôvodu právoplatne v oboch prípadoch zamietol. Pokiaľ žalobca poukazoval na konanie žalovaného v rozpore s účelom exekučného konania v snahe vyhnúť sa plneniu na základe exekučného titulu, uvedené by malo podľa názoru súdu relevanciu práve v exekučnom konaní v rámci vyjadrenia oprávneného k návrhu na odklad exekúcie, čomu v danom prípade tak aj bolo a čo súd prvej inštancie aj vyhodnotil, a to v

prospech oprávneného - žalobcu. Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že žalobca súdu doručil elektronicky žalobu dňa 07.11.2018, teda po tom, čo bolo v exekučnej veci o návrhu povinného na odklad exekúcie právoplatne rozhodnuté, a to v danom prípade v prospech žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní. Teda žalobca si musel byť v čase podania žaloby vedomý, že uvedené tvrdenie ako dôvod žaloby neobstojí. I v nadväznosti na šetrenia realizované prokurátorom GP SR po podaní doplnenia trestného oznámenia v roku 2015 by bolo možné konštatovať, že v čase doručenia návrhu povinného - žalovaného na povolenie odkladu exekúcie (napríklad vo veci 9Er/33/2014 dňa 09.12.2015), s poukazom na dátum vyhotovenia a následného doručenia záveru z prešetrenia veci prokurátorom GP SR JUDr. Vladimírom Zajáčekom (zo dňa 25.11.2015, doručeného Krajskej prokuratúre Žilina 2.12.2015) nebolo možné stotožniť sa s vyjadrením žalobcu o účelovosti postupu žalovaného, vychádzajúc i z obsahu samotného vyjadrenia prokurátora GP SR. V uvedenom čase sa po základnom preskúmaní veci podanie žalovaného nejavilo ako nedôvodné. Dokonca i z upovedomenia prokurátorky KP Žilina JUDr. Silvie Šimkovičovej vyhotoveného dňa 05.02.2016 (povinný v exekučnom konaní podal návrh na povolenie odkladu už dňa 09.12.2015) vyplynulo, že v časti bolo prokurátorkou vyhodnotené ako dôvodné. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že nemal tvrdené a nemal ani za preukázané, akým iným spôsobom a kde šíril žalovaný tvrdenia uvedené v doplnení trestného oznámenia. Pokiaľ žalobca poukazyval i na to, že žalovaný tak mal robiť verejne, ani toto tvrdenie nepreukázal. Podľa názoru súdu, pokiaľ by tomu tak skutočne aj bolo, mal žalobca možnosť podať trestné oznámenie pre trestný čin ohovárania, čo neurobil. Vo vyššie uvedených súvislostiach poukázal aj na to, že bolo tiež potrebné konkretizovať, akým konkrétnym konaním, resp. skutkovým tvrdením, do akého konkrétneho osobnostného práva žalobcu bolo zasiahnuté. V tomto smere možno hovoriť i o neunesení bremena tvrdenia žalobcom. Na okraj súd prvej inštancie považoval za potrebné k prvému žalobnému petitu ešte podotknúť, že aby bolo možné využiť požadovaný prostriedok ochrany pred neoprávneným zásahom, musí byť splnená i tá podmienka, že neoprávnený stav, zásah, ktorého sa má žalovaný zdržať, by mal ku dňu podania žaloby i ku dňu rozhodovania súdu trvať. V danom prípade nebolo preukázané nielen to, že by tvrdený zásah bol existujúcim, neoprávneným, ale ani to, že by takýto zásah trval. Aj z uvedeného dôvodu nebolo možné žalobe v jej prvej časti vyhovieť.

Súd prvej inštancie považoval teda za preukázané jedine to, že skutkové tvrdenia označené v žalobe, ktoré boli súčasťou doplneného trestného oznámenia, boli produkované len v konaniach, v ktorých bol žalovaný stranou či účastníkom. Preto nebolo možné hovoriť o šírení tvrdení. V tomto smere tiež podotkol, že orgány činné v trestnom konaní (v danom prípade prokurátor či vyšetrovateľ), ale ani exekútor nie sú subjektmi, ktoré by bolo možné považovať za verejnosť, majú postavenie orgánu oprávneného, povereného zákonom vo veci konať a rozhodovať, rovnako ako sudca v spore. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade nebola preukázaná existencia neoprávneného zásahu zo strany žalovaného do osobnostných práv žalobcu chránených ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže podanie žiadosti o opätovné preskúmanie trestnej veci, ktoré možno hodnotiť ako určitú formu opravného prostriedku a zároveň doplnenie trestného oznámenia (ktoré je možné hodnotiť rovnako ako samotné trestné oznámenie), bolo potrebné považovať za výkon práva, ktorý takýto neoprávnený zásah vylučuje. Na tomto závere nezmenil nič ani výsledok vyšetrovania o danom trestnom oznámení, ani výsledok samotného trestného konania na podklade takéhoto oznámenia začatého. Podľa súdu prvej inštancie pokiaľ by pri realizácii oprávnenia žalovaného podať trestné oznámenie a pri plnení si žalovaným procesných povinností došlo k excesu, za ktorý treba považovať také konanie, ktoré by vybočilo z rámci zodpovedajúceho výkonu príslušného zákonného oprávnenia, čo však v danom prípade z vykonaného dokazovania nevyplývalo, a to aj s odkazom na vyjadrenia prokurátora Generálnej prokuratúry SR. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že skutkové tvrdenia žalovaného uvádzané v jeho podaní boli predmetom vyšetrovania, jeho výsledky boli právne hodnotené orgánmi činnými v trestnom konaní. Práve s poukazom na vyjadrenia prokurátora Generálnej prokuratúry SR, ktoré podával po preštudovaní spisových materiálov a posúdení veci, súd prvej inštancie ustálil, že podanie, ktoré spolu s ďalšími poškodenými žalovaný podal, nebolo možné posúdiť ani ako šikanózne. A to aj preto, že prokurátor Generálnej prokuratúry SR ho nielenže prijal, akceptoval, ale uložil Krajskej prokuratúre v Žiline vo veci ďalej konať, pretože predbežne ustálil, že v kontexte tvrdení a dôkazov, ktoré mal prístupné v čase prešetrovania podania, sa mu javilo podozrenie ako reálne. Prokurátor GN SR dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní nedodržali a v danej veci dôsledne neaplikovali trestno-právnu zásadu oficiality. Z týchto dôvodov nadobudol presvedčenie o predčasnosti vydania uznesenia vyšetrovateľa PZ Čadca zo dňa 03.12.2013, na čo však nebolo zo strany dozorujúceho prokurátora žiadnym zákonným spôsobom reagované. Postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý mal byť v zmysle žiadosti preverený, vyhodnotil zároveň za predčasný. Vzhľadom k uvedenému preto nebolo možné prisvedčiť žalobcovi, že v čase podania doplnenia trestného oznámenia, a taktiež v čase doručenia návrhu na

odklad exekúcie z uvedených dôvodov, by bolo možné bez pochyb hovoriť o nepravdivých tvrdeniach. Súd prvej inštancie sa tiež stotožnil s vyjadrením žalovaného, že samotné trestné oznámenie je len podkladom pre začatie trestného konania, nie je jediným a jednoznačným dôvodom na vznesenie obvinenia.

Napokon súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade neboli naplnené zákonné znaky neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu, nebolo ani preukázané, či skutočne nastal následok predpokladaný v § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú aj v jej ďalších častiach, nakoľko bez konštatovania existencie neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu nemožno žalovanému uložiť ani povinnosť nahradiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch. Vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy poukázal súd prvej inštancie aj na nedostatok rozhodujúcich skutkových tvrdení týkajúcich sa najmä výšky žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, keď rozhodol najskôr o nároku na ich náhradu podľa úspechu v spore. V danom prípade bol v spore úspešný žalovaný, ktorému vzniklo voči neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov, ktoré mu v tomto spore vznikli.

4. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca v zákonom stanovenej lehote a v celom rozsahu, keď namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keďže súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Žalobca predovšetkým poukázal na to, že predmetom konania nebolo posudzovanie konania orgánov činných v trestnom konaní, kedy Trestný poriadok počíta so zásahom do osobnostných práv, ale posudzovanie konania žalovaného. Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, ak konštatoval, že podaním trestného oznámenia a jeho šírenie v exekučných konaniach v kontexte daného prípadu ide o oprávnený výkon práva žalovaného. V danom prípade žalobca nenapádal nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale skutočnosť, že žalovaný pri podávaní trestného oznámenia uvádzal nepravdivé údaje a tvrdenia, a teda svoje právo realizoval excesným, neprípustným spôsobom. Žalobca opätovne poukázal na to, že za exces v kontexte ustálenej judikatúry sa považuje každé také konanie, ktoré vybočuje z rámca zodpovedajúceho výkonu príslušného zákonného oprávnenia (práva), resp. plneniu príslušnej zákonnej povinnosti. Za excesné konania sa podľa žalobcu považujú aj konania, ktoré neplnia účel, či už stanovený Trestným poriadkom (odhaľovanie trestnej činnosti a poukazovanie, resp. oznamovanie podozrení zo spáchania trestnej činnosti), ale ani účel sledovaný Exekučným poriadkom, o to viac, ak v čase podávania návrhov na zastavenie konania žalovanému bola objektívne známa skutočnosť, že pôvodné trestné oznámenie zákonným spôsobom bolo odmietnuté. Ďalej žalobca konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, resp. tieto nijako zodpovedným spôsobom nehodnotil okolnosti súvisiace s excesným konaním žalovaného, a to skutočnosť, že žalovaný si riadne a včas nesplnil svoju povinnosť vrátiť pôžičku žalobcovi, trestné oznámenie žalovaný realizoval v čase, kedy už prebiehali exekučné konania týkajúce sa vymoženia pôžičky a jej príslušenstva poskytnuté žalobcom, pričom z obsahu trestného oznámenia bolo zjavné, že cieľom jeho podania žalovaným nebolo objektívne zistiť, či v danom prípade mohlo dôjsť k trestnej činnosti žalobcom, ale naopak, šíriť negatívny obraz o žalobcovi a poškodiť ho v exekučných konaniach s cieľom dosiahnuť zastavenie, prípadne odklad exekúcie, nešlo teda o oprávnenú a zákonnú aplikáciu subjektívneho práva žalovaným, naopak išlo o konanie, ktorým žalovaný neprípustným spôsobom zasahoval do osobnostných práv žalobcu. Taktiež poukázal na to, že z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že podanie trestného oznámenia je oprávnený výkon práva, ktorým nie je možné zasiahnuť do osobnostných práv, potom takýto záver súdu prvej inštancie nekorešponduje s rozhodovacou praxou súdov, na ktorú žalobca poukazoval, a to napr. s rozsudkami Krajského súdu v Trnave vydané pod sp. zn. 23Co/385/2012, sp. zn. 25Co/37/2014, sp. zn. 25Co/21/2016, rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Co/370/2016, rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 20C/6/2011, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 11C/75/2010. Na záver žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný tak, že navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť v celom rozsahu.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalobcom v rozsahu danom ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

9. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie sa náležite a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal so skutočnosťami týkajúcimi sa excesného výkonu procesných práv a práv žalovaného. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa s touto otázkou riadne vysporiadal v bode 18. odôvodnenia rozsudku, keď správne konštatoval, že skutkové tvrdenia označené v žalobe boli produkované len v konaniach, v ktorých bol žalovaný stranou, či účastníkom konania. Súd prvej inštancie teda správne ustálil, že žalovaný mal teda procesné postavenie účastníka konania a tak orgány činné v trestnom konaní, ako aj súd, či exekútora v exekučnom konaní nebolo možné považovať za verejnosť, keďže majú postavenie oprávneného orgánu, povereného zákonom vo veci konať a rozhodovať, a preto nemohlo dôjsť k neoprávnenému šíreniu nepravdivých tvrdení žalovaným.

10. Podľa krajského súdu neobstojí ani námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, resp. nijako nehodnotil okolnosti súvisiace s excesným konaním žalovaného, nakoľko súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správne záveru, že žalobca dostatočne nekonkretizoval, ktoré tvrdenie žalobcu je nepravdivé, ktoré má povahu ohovárania a prečo, pričom svojim tvrdeniam o nepravdivosti tvrdení žalovaného neoznačil žiadny dôkaz. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ žalobca vychádzal pri ustálení nepravdivých tvrdení žalovaného z právoplatných rozhodnutí, predovšetkým civilných súdov, tak tieto nezakladajú právo na ochranu osobnosti, keďže žiaden z príslušných orgánov oprávnených zaoberať sa podaním žalovaného nekonštatoval nepravdivosť tvrdení žalovaného.

11. Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú i námietku žalobcu týkajúcu sa odmietnutia dôkazov, a to výsluchmi svedkov v súvislosti s preukázaním následkov predpokladaných v § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže súd prvej inštancie sa v bode 21. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie podrobne vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré odmietol vykonať navrhované dôkazy. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že je len na súde, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, a to s ohľadom na ich spornosť, resp. nespornosť.

12. Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávne záveru, že podanie trestného oznámenia je oprávnený výkon práva, ktorým nie je možné zasiahnuť do osobnostných práv, pričom tento záver ani nekorešponduje s rozhodovacou praxou súdov, odvolací súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že žalobcom citované rozhodnutia krajských a okresných súdov sa nepovažujú za rozhodnutia, ktoré spĺňajú kritérium „rozhodnutia najvyšších súdnych autorít“. Podľa aktuálnych trendov najvyššieho súdu je ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré

neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017 sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Koľko nepublikovaných rozhodnutí môže predstavovať ustálenú súdnu prax zatiaľ nebolo predmetom posudzovania najvyššieho súdu, podľa Ústavného súdu SR však dve rozhodnutia nemôžu predstavovať ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu (sp. zn. I. ÚS 150/2020). Napriek tomu sa odvolací súd stotožňuje s názorom žalovaného, že predmetné rozhodnutia sú rozhodnutiami, ktorými nebolo priznané právo na ochranu osobnosti žalobcov, a to z dôvodu akceptácie práva svedka, účastníka konania, ako aj oznamovateľa trestného činu na zákonný postup a zákonné rozhodnutie, a to či už v jeho prospech alebo neprospech tak, ako to napokon riadne odôvodnil aj súd prvej inštancie v bode 11. až 19. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Ďalšie argumenty žalobcu v odvolacom konaní odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vyporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku nastolenú stranou, je potrebné, aby bolo reagované len na podstatné a relevantné argumenty strán konania (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími irelevantnými okolnosťami prejednávanej veci, už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

14. Odvolací súd tiež konštatuje, že v súdnej veci však súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil zákonom zodpovedajúcim spôsobom, pričom právo na súdnu ochranu nemožno zamieňať s právom strany sporu byť pred súdom úspešnou, prípadne s právom na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Z uvedeného dôvodu potom, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu, nedochádza k porušeniu daného práva. Intenzitu zásahu spôsobilú privodiť porušenie ústavných základných práv podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 344/2010 dosahuje len také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky alebo, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

15. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené, odvolací súd tento napadnutý rozsudok potvrdil.

16. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť, nebol napadnutý odvolacími námietkami, ktoré by produkovali relevantnú odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k nároku na náhradu konania.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania má žalovaný v plnom rozsahu, keďže bol v odvolacom konaní proti žalobcovi úspešný.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)